

Yhteenveto kuntien edunvalvonnan painopisteistä vuosille 2024-2025

Johdanto

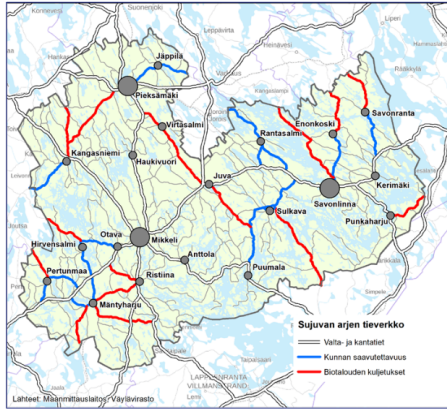
- Maakuntaliitto pyysi Etelä-Savon kuntia listaamaan edunvalvonnan painopisteensä marraskuussa 2023.
- Tätä ennen vastaava kysely tehtiin 2021 joulukuussa (valtuuskausi 2021-2024). Kysely uusittiin edunvalvonnan painopisteiden ajantasaisuuden tarkistamiseksi ja edunvalvonnan asiakirjan päivittämiseksi toimintaympäristön muututtua monilta osin viime vuosien aikana.
- Vastaukset saatiin kaikilta kunnilta (12) määräaikaan mennessä
- Seuraavilla esityksillä on esitetty yhteenveto kuntien esiin nostamista edunvalvonnan painopisteistä
- Yhteenvedossa painopisteistä on pyritty löytämään yhteisiä teemoja. Esityksen lopussa on lisäksi taulukoituna yksittäiset edunvalvonnan tavoitteet kuntakohtaisesti. Kuntien vastaukset on jaettu seuraaviin teemoihin:
  1. Maakunnan saavutettavuuden edistäminen
  2. Osaavan työvoiman saatavuuden varmistaminen
  3. Puhtaan energian ratkaisujen lisääminen
  4. Kuntien kehittämisalustojen ja työ- ja elinkeinoelämän tukeminen
  5. Monipaikkaisuuden edistäminen
  6. Kuntatalous ja palvelujen turvaaminen
  7. Muut edunvalvonnalla edistettävät teemat

1. Maakunnan saavutettavuuden edistäminen

- **Tieliikenne**
  - Valtateistä esiin nousivat VT14, VT13, VT23 ja VT5
  - Alempiasteinen tieverkko (useita kohteita)
- **Raideliikenne**
  - Pieksämäki – Savonlinna – Parikkala (ml. sähköistäminen, Laitaatsalmen ratasiltainvestointi, ostoliikenteen jatkaminen välillä Savonlinna – Parikkala)
  - Savonrata, Itärata
  - Vuorotarjonnan lisääminen (Pmk-Varkaus-Joensuu)
- **Tietoliikenneyhteydet**
  - Nopeiden tietoliikenneyhteyksien rakentumista harvaanasutuille alueille tulee tukea riittävällä rahoituksella, rahoitusperiaatteet (Kuntien omarahoitusosuutta laajakaistahankkeissa tulee pienentää nykyisestä)
- **Muut**
  - Savonlinnan lentoaseman/lentoliikenteen kehittäminen,
  - UPM/Pelloksen teollisuusalueen ja logistiikan kehittäminen (Mkl),
  - Valtakunnallinen raakapuun terminaali – kuormauspaikka (PKM),
  - Hätinvirran silta ja Saimaan sisävesiliikenteen ja satamien sähköistäminen (Puumala),
  - Hanhivirran siltahanke (Enonkoski),
  - vaihtoehtoisten polttoaineiden jakeluverkosto (Hirvensalmi),
  - joukkoliikennepalvelut ja matkaketjut (Kangasniemi),
  - Rantasalmen asema/seisake + ylikulkusilta

Perusväylänpito

Kuva 4. Etelä-Savossa päälylystystoimenpiteet tulee kohdentaa valta- ja kantateiden ohella asukkaiden sujuvaa arkea (keskusten väliset yhteydet) sekä biotalouden kustannustehokkaita kuljetuksia tukeville tienvetkoon osille.

Perusväylänpidon rahoitus

- Edistetään perusväylänpidon rahoitustason nostoa liikenneverkon korjausvelkaa vähentävälle tasolle.

Perusväylänpidon kohdentaminen tienvetkolla

- Turvallinen liikkuminen ja kuljetusten toimivuus tulee taata koko tienvetkolla, mutta päälylysteiden korjaamista on kohdennettava myös jatkossa.
- Etelä-Savossa päälylystystoimenpiteet tulee kohdentaa valta- ja kantateiden ohella asukkaiden sujuvaa arkea (keskusten väliset yhteydet) sekä biotalouden kustannustehokkaita raaka-ainekuljetuksia tukevalle tienvetkollle.
- Ohjelmointi perustuu Väyläviraston ja ELY-keskuksen asiantuntemukseen sekä tiiviiseen vuoropuheluun alueen toimijoiden kanssa.

Alueelliset erityiskysymykset

Edistetään elinkeinoelämän ja työssäkäynnin kannalta tärkeiden liikenneverkkojen pienimuotoisia parantamis- ja korjaustoimenpiteitä ja maantielautojen korvaamista silloilla

- Tunnistettuja kohteita:
  - Mynttilä-Ristiina rataosan peruskorjaus, Mikkeli
  - Pieksämäki-Varkaus radan sähköistys
  - Maanteiden 455 ja 15323 liittymäjärjestely, Joroinen
  - Valtatie 23 Pieksämäen kohta
  - Maantielautat silloiksi: Hanhivirta, Hätinvirta ja Tappuvirta
  - Parikkala-Savonlinna-Pieksämäki radan sähköistys

Yksityistiet

- Edistetään yksityisteiden ylläpitoa mm. nostamalla tiekuntien valmiutta hakea avustuksia, parantamalla tietiedon laatua ja ylläpitoa sekä kehittämällä ylläpitoon liittyvää yritystoimintaa

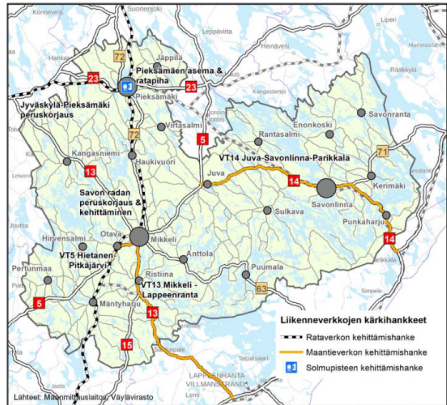
Rajaliikenne

- Edistetään Parikkalan kansainvälisen rajanylityspaikan avaamista

Sisävesiliikenne

- Edistetään Saimaan satamien vastaanottokykyä tavara- ja matkustajaliikenteen isoimmille laivoille, joiden liikennöinti Saimaalla mahdollistuu kanavan kehittämisen myötä.

Väyläverkon kehittäminen

Kuva 5. Väyläverkon kehittämisen kärkihankkeet Etelä-Savossa

- Edistetään väyläverkon kehittämishankkeita.

- Etelä-Savon kärkihankkeet väyläverkon kehittämiseksi ovat:

Maantieverkolla:

- VT 5 Hietanen-Pitkäjärvi
- VT 14 Juva-Savonlinna-Parikkala
- VT 13 Mikkeli-Lappeenranta

Rataverkolla:

- Kouvola-Kuopio, peruskorjaus ja turvalaitteiden uusiminen sekä matka-ajan lyhentäminen
- Pieksämäen ratapihan peruskorjaus sekä Pieksämäen aseman kehittäminen
- Jyväskylä-Pieksämäki peruskorjaus

- Edistetään Itäradan suunnittelun etenemistä (Lentorata–Porvoo–Kouvola – linjaus)

2. Osaavan työvoiman saatavuuden varmistaminen

- Monipuolisen alueellisen koulutustarjonnan ja koulutuksen riittävän rahoituksen turvaaminen
  - Pienten lukioiden huomioiminen valtionosuusjärjestelmässä turvattava jatkossakin. (Rantasalmi, Kangasniemi, Sulkava)
  - Ammatillisten ja täydentävien koulutusten räätälöity ja tarvelähtöinen toteutus mahdollistettava myös alueilla, joista oppilaitos puuttuu
  - Ammatillisen koulutuksen kehittäminen
    - Rahoitus turvattava erityisesti aikuisten opiskelijoiden kohdalla, sillä oppivelvollisuusikäisten osuus maakunnan oppilaitoksissa on vain n.20 %
    - Järjestämisluvat säilytettävä alueellisena (vrt. keskitetyn ohjauksen malli)
    - Englanninkielisen koulutuksen edistäminen
  - Korkeakoulutuksen säilyttäminen ja kehittäminen
    - Aloituspaiikkojen lisääminen (PMK)
    - Integroidaan yliopistoja ja ammattikorkeakouluja toisiinsa Savonlinnan korkeakoulukeskus- ja teknologiapuistomallilla, jossa ammattikorkeakoulun rakenteiden päälle rakennetaan yliopistotasoisia koulutusta ja tutkimusta (OKM pilotti 2024-2029)
- Työperäisen maahanmuuton edistäminen ja kotouttamisen resurssien turvaaminen (Hirvensalmi, Kangasniemi, Mäntyharju)
- TKI-toiminnan edistäminen myös maaseutukunnissa (Kangasniemi)
- TE24 –uudistuksessa turvattava paikallisiin tarpeisiin reagointi työvoimapalvelualueiden sisällä.

3. Puhtaan energian ratkaisujen edistäminen

- Ratkaisut uusiutuvan energian tuotannon sijoittumisen pullonkauloihin (Puolustusvoimien tutkajärjestelmät)
- Puhtaan energian siirtymää toteuttavien investointien mahdollistaminen Itä-Suomeen (aurinko, tuuli)
- Valtakunnallisen sähköjakeluverkon kehittäminen Itä-Suomessa tasapuolisesti Länsi- ja Etelä-Savon kanssa.
- Uusiutuvan energian tuotantoalueiden kiinteistöverotuksen säilyminen nykymuotoisena (ei tule sulauttaa verotulojen tasausjärjestelmän piiriin)

4. Kuntien kehittämisalustojen ja työ- ja elinkeinoelämän tukeminen

- Savonlinna: Teknologiapuisto Noheva
- Mikkeli: Kansallisarkiston massadigitointi, Memory Lab-investointi, EcoSairila – ympäristöliiketoiminnan keskus, Blue Economy Mikkeli – osaamiskeskus (BEM)
- Matkailutoimialaa tukeva edunvalvonta: Puula kehittämisalustaksi, tapahtumatuotanto, virkistys- ja vapaa-ajan alueiden ja reitistöjen kehittäminen (Kangasniemi), Luontomatkailun kehittäminen (Mäntyharju), Saimaa Geopark ja Sodan ja rauhan keskus Muisti (Mikkeli)
- Valtion laitosten maakuntaan sijoittuminen/pysyminen; Vankilaverkko: Naarajärven ja Sulkavan vankiloiden säilyminen, valtion toimintojen kehittäminen Savonlinnassa (Velkaneuvontakeskus, Museovirasto, Metsähallitus)
- Vaalijalan tuki- ja osaamiskeskuksen ja Sateenkaaren erityiskoulun säilyttäminen ja kehittäminen valtakunnallisten erityispalvelujen tuottajana (Pieksämäki)
- Muuta: Arvonlisäveron alarajahuojennuksen poisto (Orpon HO) peruttava, 10 % -> 14 %, kesälomien siirtäminen matkailukauden pidentämiseksi

5. Monipaikkaisuuden edistäminen

- Ratkaisut monipaikka-asumisen esteiden poistamiseksi (mm. kaavoitus, rakennusvalvonta, laajakaistayhteydet, hyvinvointipalvelut, verotus)
- Lainsäädännössä (mm. kotikuntalaki) huomioitava monipaikkaisuus nykyistä paremmin.
- Monipaikka-asujien huomioiminen hyvinvointialueiden rahoituksessa
- Monipaikkaisuutta edistävien, kattavien tietoliikenneyhteyksien edistäminen
- Monipaikka-asujien paremman tilastoinnin ja rekisteröinnin edistäminen
- Saavutettavuuden parantaminen
- Kaksois- ja monikuntalaisuuskokeilujen ja –pilottien toteuttaminen Etelä-Savossa, etäopetuskokeilun käynnistäminen monipaikkaisuuden tukemiseksi

6. Kuntatalous- ja palvelujen turvaaminen

- Kuntien valtionosuusjärjestelmän uudistaminen toteuttava siten, että se on oikeudenmukainen, ennustettava ja yksinkertainen.
- Rahoituksen varmistaminen kunnan uusille tehtäville (mm. sivistystoimi)
  - TE-uudistus ei saa lisätä kuntien taloudellista rasitusta ja siihen tulee turvata riittävät resurssit
    - Työmarkkinatuen kuntaosuus ei saa jäädä kuntien maksettavaksi
    - Työllisyyden kuntakokeiluissa luotujen toimintamallien hyödyntäminen
    - Savonlinnan seudun kunnille poikkeuslupa omaan työvoimapalvelualueeseen (Savonlinna, Enonkoski, Sulkava, Rantasalmi)
- Kuntalaisten sote- ja pelastuspalveluiden turvaaminen riittävillä resursseilla
  - Hyvinvointialueiden rahoitus ei saa vaikuttaa kuntien rahoitukseen
  - Toimiva yhteistyö valtion, kuntien ja hyvinvointialueen kesken
  - Hyvinvointialueiden rahoituksesta annettuun lakiin kirjattava yleiskatteelliseen rahoitukseen uutena olosuhdetekijänä pitkät etäisyydet sekä kausiasukkaiden ja matkailijoiden määrä
  - Lähipalvelut turvattava
  - Alueellinen yhdenvertaisuus kiireellisen avun saannissa (palo- ja pelastustoimi, poliisi) myös heikoimman palvelutason alueilla varmistettava (huomioiden myös tieverkon kunto ja tietoliikenneverkko kohtuullisten vasteaikojen turvaamiseksi),
  - Varmistettava riittävä resurssointi myös lasten, nuorten ja perheiden palveluihin (mm.oppilas- ja opiskelijahuolto) ja ennaltaehkäisevä työhön
  - HA:een käytössä olevien kiinteistöjen tulevat alaskirjaukset ja korjausvelka huomioitava valtionhallinnossa
- Savonlinnan sairaalan aseman ja rahoituksen turvaaminen lainsäädännössä
- Saaristokuntalisän turvaaminen (Saaristolain päivitys ei saa heikentää saaristokuntien rahoitusta, koska tämä vaikeuttaisi peruspalvelujen järjestämistä saaristoilla alueilla)

7. Muut edunvalvonnalla edistettävät teemat

- Itä-Suomen kehitystä on muuttuneessa geopoliittisessa tilanteessa on tuettava erillisen Itä-Suomi ohjelma kautta. Helmikuussa 2023 valmistuneen TEMin julkaiseman Itäinen Suomi –Uusi suunta Itä-Suomi visiotyön jalkautus varmistettava laittamalla täytäntöön mahdollisimman pian siinä määritellyt visiot ja teot
  - HO: ”..koko Suomen mahdollisuuksia, maaseudun elinvoimisuutta ja huoltovarmuutta edistetään sekä torjutaan alueiden eriarvoistumista. Hallitus käynnistää valtioneuvoston kanslian johdolla Pohjoisen ohjelman ja perustaa sen työn tueksi neuvottelukunnan, sekä jatkaa Itäisen Suomen kehittämissiisiota uudessa geopoliittisessa tilanteessa”
- Savonlinna: tehdään erillinen seutukaupunkiohjelma, johon sisällytetään ao. toimenpiteitä Itäisen Suomen visiotyön kautta
  - Finnveran rahoituksen takausosuuden nostaminen 90 prosenttiin
  - Alueellisen kuljetustuen tukiprosenttien yhdenmukaistaminen koko Itä-Suomen alueella
  - Puhtaan energian siirtymää toteuttavien aurinko ja tuulivoimainvestointien mahdollistaminen Itä-Suomeen
  - Suomen akatemian ja Business Finlandin rahoituksesta suunnataan 50 miljoonaa euroa Itä-Suomen tutkimus-kehittämis – ja innovaatiotyöhön

Liite: Edunvalvonnan kärjet kunnittain

Hyvä fyysinen ja digitaalinen saavutettavuus												
	Savonlinna	Mikkeli	Pieksämäki	Juva	Puumala	Kangasniemi	Mäntyharju	Enonkoski	Pertunmaa	Hirvensalmi	Rantasalmi	Sulkava
Tieliikenne	VT 14 Juva – Savonlinna - Parikkala välin kehittäminen	VT 13 parantaminen, Alemman tieverkon kunnan parantaminen ja yksityisteiden rahoituksen turvaaminen	VT 23 perusparantaminen Pieksämäen kohdalla, Alempi tieverkko (15287 Pieksämäki –Partaharju, 453 Jäppilä –Tihusniemi)	Tieliikenneinfraan riittävä rahoitus, VT5, VT14 Juva – Parikkala (yleissuunnitelman laatiminen), Kunnan parannus teillä 459, 4591, 4592, 4342, 15156, 15166, 15164, 436	Perusväylänpito (erityisesti Viljakansaarentie, Lohilahti-Virmutjoki, Partalansaarentie)	VT13 Mkl-Jkl, VT13 kevyen liikenteen yhteydet Mt 616m mt 447m mt 4421, Alempi tieverkko	VT5 (erityisesti Lusi-Koirakivi & Hietanen – Pitkäjärvi), Alempi tieverkko (erityisesti 381, 420)	Alempi tieverkko	5-tien hyödyntäminen, Lusi-Koirakivi parantaminen, kuntien pääväylien kunnostaminen	VT5 Alempi tieverkko	VT14; Tiemasse erentie 464, Hiismäentie 467	Perusparannus yhdysteillä 15169, 15176, 15178 Sulkava – Viljakansaari – Puumala, Seututien 438 Sulkava – Lohilahti – Virmutjoki
Raideliikenne	Raideliikenteen kehittäminen välillä Pieksämäki-Savonlinna-Parikkala: Henkilöliikenteen aloittaminen välillä Kellarpelto – Pieksämäki, Ratasiltainvestointi Savonlinnan Laitaatsalmeen raideväylille Savonlinna – Pieksämäki Raidevälin Parikkala - Savonlinna – Pieksämäki sähköistäminen, Ostoliikenteen jatkaminen välillä Savonlinna – Parikkala	3h junayhteyden kehittäminen Kuopiosta ja Joensuusta Helsinkiin / Itärata, Savonradan liikenteen kehittäminen	Kouvola-Kuopio sekä Jyväskylä-Pieksämäki ratojen palvelutason parantaminen ja vuorotarjonnan lisääminen työmatkaliikennettä tukemaan Pieksämäki-Varkaus-Joensuu raideliikenne (yksi päivittäinen vuoro lisää suuntaansa nyk.2:n lisäksi)				Savon radan yhteydet ja kehittäminen		Julkisen liikenteen lisääminen; mm. Lahti-Mikkeli junarata		Junarata ja asema/seisake +ylikulkusilta aseman seudun likkenneturvallisuutta parantamaan	
Tietoliikenne		Laajakaistayhteyksien varmistaminen harvaan asutuilla alueilla	Laajakaistahankkeiden rahoitusperiaatteet	Kuntien maksuusuusien oikeudenmukainen määräytyminen laajakaistahankkeissa, valokuidun rakentaminen myös ilmajohtoina mahdolliseksi julkisen tuen hankkeissa		Tietoliikenneyhteyksien ja valokuituverkon kattavuuden parantaminen	Laajakaistahankkeiden rahoitusperiaatteet (kuntien maksuusuudet yhtenäistettävä)	Haja-asutusalueen digitalisaatio (mm. etätyö ja digitaaliset palvelut)	Valokuiturunkoverkkojen ja tietoverkkojen toimivuuden turvaaminen ja hyödyntäminen palveluiden rakentamisessa.	Kattavat tietoliikenneyhteydet		Kuntien omarahoitusosuutta laajakaistahankkeissa pienennettävä (Sulkavalla 33 %), koska kyseessä on kansallisen tason strateginen asia
Lentoliikenne	Savonlinnan lentoaseman ja lentoliikenteen kehittäminen											
Muut		UPM/Pelloksen – teollisuusalueen ja logistiikan kehittäminen	Pieksämäelle on tavoitteena kehittää valtakunnallinen raakapuun terminaali- ja kuormauspaikka		Hätinvirran silta, Saimaan sisävesiliikenteen ja satamien sähköistämisen edistäminen	Toimivat , vähintään nykytasoiset joukkoliikennepalvelut ja matkaketjut		Hanhivirran siltahanke		Vaihtoehtoisten polttoaineiden jakeluverkon saatavuuden kehittäminen		

	Uudistuvat elinkeinot ja tki-toiminta											
	Savonlinna	Mikkeli	Pieksämäki	Juva	Puumala	Kangasniemi	Mäntyharju	Enonkoski	Pertunmaa	Hirven salmi	Rantasalmi	Sulkava
Koulutus ja osaaminen	Korkeakoulutuksen kehittäminen 'Savonlinnan mallilla', jossa ammattikorkeakoulun rakenteiden päälle rakennetaan yliopistotasoista koulutusta ja tutkimusta, Ammatillisen koulutuksen kehittäminen Savonlinnan seutukunnassa		2. asteen ja ammattikorkeakoulutuksen säilyttäminen paikkakunnalla ja aloituspaikkojen lisääminen	Osa avan työvoiman turvaaminen	Etäopetuskok eilun käynnistäminen	Lukiokoulutus pienissä kunnissa koulutuspalvelujen alueellinen saatavuus KV osaajien houkuttelu TKI-toiminnan edistäminen myös maaseutukunnissa	Osaavan työvoiman turvaaminen (mm. räätälöidyt koulutukset)	Osaavan työvoiman turvaaminen ammatillisen ja korkea koulutuksen riittävällä rahoituksella, Pienten kuntien yrittäjien tukeminen	Yritysten lisääminen ja vahvistaminen (osaava työvoima) Maaseudun kehittäminen, Uusien toimintatapojen ja verkostojen edistäminen mm. lähiruuan ja –tuotteiden tuottamisessa	Työper äisen maahanmuuton lisääminen	Lukiokoulutus	Integroidaan yliopistoja ja ammattikorkeakouluja toisiinsa Savonlinnan korkeakoulukeskus- ja teknologiapuistomallilla, Pienten lukioiden valtionosuudet säilytettävä Lukioiden erityisen koulutustehtävän saantia tuettava kansallisella tasolla
Kehittämislustat ja elinkeinoelämän kärjät	Teknologiapuisto Nohevan kehittäminen (valtion rahoitusta Business Nohevaan, kuitulaboratorion laajentamiseen, sähköautomaatiolaboratorioon + professuureihin)	Kansallisarkiston massadigitointi, Memory Lab – investointi, EcoSairila - uudenlainen ympäristöliiketoiminnan keskus, Blue Economy Mikkeli - osaamiskeskus (BEM)	Vaalijalan tuki- ja osaamiskeskuksen säilyttäminen ja kehittäminen valtakunnallisten erityispalvelujen tuottajana (asema tulisi turvata myös lainsäädännöllä), +Sateenkaaren erityiskoulun säilyttäminen ja kehittäminen. (tuottaa valtakunnallisesti erityispalveluita ja vahvistaa Vaalijalan palveluiden tuottamista)			Puulan nostaminen kehittämislustaksi + Saimaa –brändin rinnalle, Alueellinen ja paikallinen tapahtumatuotanto, Virkistys- ja vapaa-ajan alueiden ja reitistöjen kehittäminen ja markkinointi	Luontomatka ilun kehittäminen					
Tuettavia hankkeita ym.	Savonlinnan kansallinen kaupunkipuisto, Valtion toimintojen kehittäminen Savonlinnassa (Velkaneuvontakeskus, Museovirasto, Metsähallitus)	Sodan ja rauhan keskus Muisti, Saimaa Geopark,	Valtion laitosten sijoittuminen (Naarajärven vankilan säilyttäminen)		arvonlisäveron alarajahuojenuksen poisto (HO) peruttava (10 % →14 %), vaikuttaa negatiivisesti suoraan yrityksiin.							Vankilaverkko Etelä-Savossa pidettävä nykyisellään (Sulkavan vankila)
Puhtaan energian ratkaisut	seutukaupunkiohjelma, jossa yhtenä tavoitteena 'Puhtaan energian siirtymää toteuttavien aurinko- ja tuulivoimainvestointien mahdollistaminen Itä-Suomeen		Ratkaisut uusiutuvan energian tuotannon sijoittumisen pullonkauloihin, Valtakunnallisia sähkönjakeluverkkoja kehittävä Itä-Suomessa tasapuolisesti Länsi- ja Etelä-Suomen kanssa. Uusiutuvan energian tuotantoalueiden kiinteistöveroetus säilyttävä nykymuotoisena			Vihreän siirtymän rahoitusmahdollisuudet turvattava kattavasti Etelä-Savon maakunnassa (mm. vaihtoehtoiset energiatuotantomuodot)			uusiutuvien energiamuotojen lisääminen)ja luonnon monimuotoisuuden turvaaminen (mm. Kuortin aurinkosähköpuiston edistäminen)		puhtaan energian ratkaisut; puolustusvoimien tulee sallia tuulivoiman rakentaminen myös lähelle itärajaa mahdollisuuksien mukaisesti	

Hyvinvoivat ihmiset ja ympäristö

	Savonlinna	Mikkeli	Pieksämäki	Juva	Puumala	Kangasniemi	Mäntyharju	Enonkoski	Pertunmaa	Hirvensalmi	Rantasalmi	Sulkava
Kuntatalous ja palveluiden turvaaminen	Savonlinnan ja Länsi-Pohjan sairaaloiden asema ja rahoitus turvattava lainsäädännössä		Tasavertaisten palvelujen turvaaminen ml. hälytys- ja turvallisuuspalvelut sekä toimiva infrastruktuuri harvaan asutuilla alueilla	Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen, Kuntalaisten sote- ja pelastuspalveluiden turvaaminen riittävillä resursseilla	Saaristokuntalisän turvaaminen alueiden elinvoiman kehittämiseksi	Hyvinvointialueen rahoitus Kuntien valtionrahoituksen määräytymisen perusteet Erityisesti sivistystoimen osalta riittävä rahoitus	Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen (oikeudenmukaisuus, ennustettavuus & yksinkertaisuus) , Lähipalvelujen turvaaminen (sote, palo- ja pelastus, poliisi), siten että kansalaisten turvallisuus ja kohtuulliset vasteajat voidaan turvata	Savonlinnan sairaalan asema ja rahoitus Hyvinvointialueen rahoitus siten, että sote palvelut voidaan tarjota lähipalveluina Pienten kuntien elinvoiman edistäminen (kehittämiskapasiteetin turvaaminen)	Lähipalveluiden, erityisesti sote, turvaaminen hy-alueella	Kunnan itsenäisyyden säilyttäminen Kuntien erityistarpeet ja tasapuolisuus huomioiva valtionosuusjärjestelmä, Terveys- ja pelastustoimien palveluiden säilyminen kunnassa	Valtionosuusuu distuksessa huomioitava ikääntyvät kunnat (ennaltaehkäisevää ja terveyttä edistävänä toimintana), Pelastus-, sosiaali- ja terveyspalvelujen saatavuuden varmistaminen (väestönkehityksen tukemiseksi)	Valtion turvattava hyvinvointialueen rahoitus (pienien kuntien sote lähipalvelut), Savonlinnan sairaalan erityisasema erillisrahoituksella turvattava, Saaristolain päivitys ei saa heikentää saaristokuntien rahoitusta.
Kuntien työllisyyspalvelut	Savonlinnan seudun kunnille (Svl, Enonkoski, Sulkava, Rantasalmi) poikkeuslupa omaan työvoimapalvelualueeseen, työllisyyden kuntakoikeilussa luotujen järjestelmien hyödyntäminen			TE24- uudistuksessa turvattava paikallisiin tarpeisiin reagointi työvoimapalvelualueiden sisällä, kuntakoikeilussa luotujen toimintamallien hyödyntäminen		TE-uudistuksen resurssit kunnille	Työllisyydenhoidon tulee olla jatkossakin paikallista. Työmarkkinatuen kuntaosuus ei saa jäädä kuntien maksettavaksi	Savonlinnan seudulle oma työllisyysalue elinvoiman turvaamiseksi.	TE-uudistuksen resurssien turvaaminen, Kumppanuuksien ja kansalaisyhteiskunnan rakentaminen järjestöjen ja kansalaisaktiivien kanssa		Rahoituksen saaminen kunnan uusille tehtäville; työllisyysuudistus ei saa lisätä taloudellista rasiitusta	
Monipaikkaisuuden edistäminen		Monipaikkaisuuden edistäminen		Monipaikkaisuuden edistäminen (kaksoiskuntalaisuuden pilottikunta, kotikuntalaki)		Monipaikka-asumisen kehittäminen (ml. kotikuntalaki, monikuntalaisuuskoikeilu)	Monipaikka-asumisen kehittäminen (esteiden poistaminen mm. kaavoituksen, rakennusvalvonnan, laajakaistayhteyksien ja hyvinvointipalvelujen osalta)		Monipaikkaisuuden vahvistaminen (mm. verotuksen keinoin)	Monipaikkaisuuden mahdollistaminen paremmin		

